

13. Nov. 1973

FAKTA

Dato:
13. Nov. 1973

Sidetæl:
Rød blå bd 17 s. 13-17

Generelle kommentarer:
Carl Andre. Amerikansk kunstner
(f.1935).
Rudolf Arnheim (1904-2007). Tysk-
amerikansk forfatter, kunst- og
filmteoretiker og
perceptionpsykolog.

TRANSSKRIFTION

13-11-73.

Hvad jeg skrev igår aftes vil jeg ikke modsige idag, teoretisk er synspunktet rigtigt, men nu sidder jeg her og skal påbegynde dagens arbejde og det kribler i mig for at prøve endnu en række variationer. En nysgerrighed efter at se hvordan den og den variation vil fungerer. Denne situation er altså virkeligheden kontra teorien. Teoretisk er synspunkterne fra igår i orden, men selv om de taler imod hele variationsfænomenet, udrykker de ikke i mig trangen til at arbejde med disse variationer. Hvad ligger der bag denne nysgerrige trang til at prøve variationerne? Selvfølgelig den kendsgerning at "R+B" kan komme til at se forskellig ud, selvom denne forskellighed, teoretisk set er betydningsløs, er fascinerende. Den er trods alt udtryk for en tankegang, at tankeforløb – dette at muligheden for variation – forskellighed – er tilstede indenfor dette begrænsede område, selvom det så i sidste ende kun er en demonstration af denne mulighed.

Hvilke betydning er det forøvrigt man efterlyser?

Ordet betydning – kommer af ordet tydning – hvilket vil sige at man tyder en mening i et tegn, et sprog, men da jeg som tidligere nævnt ikke har noget jeg vil udtrykke, ikke nogen meddelelse, er der jo simpelthen ikke noget at tyde. Jeg forsøger tværtimod at tømme "R+B" for enhver betydning, enhver funktion som tegn – symbol, forsøge at fremstille – demonstrerer en realitet der alene er forskellig fra andre realiteter ved at forsøge at være en kunstnerisk realitet, noget der, som Carl Andre har udtalt, ikke ville eksistere hvis jeg ikke fremstillede det.

"A man climbs a mountain because it is there: a man makes a work of art because it is not there"

Carl Andre.

Måske er farven i sig selv for expressionistisk?

De elementære farver: RØD - GUL - BLÅ - VIOLET - GRØN - ORANGE - er i deres yderste renhed af stor perceptionsstyrke. Det er næsten uundgåeligt at de dominerer enhver struktur, de fungerer bedst i forbindelse med rene geometriske strukturer.

Ved den voldsomhed for disse seks elementærfarver en effektliggende expressivitet, effektliggende fordi de i og for sig ikke er expression for andet end sig selv.

Enhver farve har en iboende irrealitet som er en del af farvens væsen. Der er på samme tid noget meget nærværende ved farven og noget meget fraværende abstrakt.

"The fact that color conveys strong expressions is undisputed"

Arnheim.

“the effect of color is much too direct and spontaneous to be only the product of an interpretation attached to it by learning”

– ibid –

“I have already referred to the tendency of colors of long wave lengths, such as red, to appear closer to the observer whereas blue surfaces seem to die further away”

– ibid –

“Goethe, for example, believed that yellow and were the only colors capable of complete purity, whereas red always had an admixture of yellow or blue.”

– ibid –

Derfor – selvom strukturen: de to kvadrater er nok så neutral er det Rødt og Blåt som dominerer perceptionen som derved får en tendens mod det expressive.

Desuden er de to farver så “skrappe” sammen – at de trætter øjet – idet de modarbejder hinanden. Dette er måske også medvirkende til et expressivt indtryk.

Tilstedeværelsen af farven forlener propositionen med noget irreal, nærmest expressivt, hvorved strukturens neutralitet i et vist omfang forstyrres.

Selvom elementerne er så enkle som det næsten er muligt: to symmetriske kvadrater, to rene elementærfarver opstår alligevel, fortrinsvis via farverne et irreal element – total indtrykket bliver ikke neutralitet – mere en vis pågående optisk uro.

"R+B" til at jumpere, vore hofte
mod det oprindelige udgangspunkt
Kan man kun gøre det ved igen
g igen at producere den samme
"R+B" om g om igen.

Man kan gøre den større - mindre,
udføre dem i g på forskellige mate-
-riale, g anvende dem i mange
forskellige sammenhænge således at de
forskellige funktioner - men
for forskellige funktioner - men
man må afholde sig fra varia-
-tioner indenfor selve strukturen.

13-11-73.

Hvad jeg skrev i går aftes
vil jeg ikke modsige idag; men
teoretisk er synspunktet rigtigt, men
- men sådd. jeg har og skal påbegynde
- de dugens arbejde og det skrives i
mig for at prøve end nu en række
variationer. En næsten hel efter at se
hvordan den og den variation vil
fungere. Denne situation er altså
i sig selv uden kontra teorien. Teoretisk
er synspunkterne fra i går i orden, men
selv om de holder imod hele variations-
-fenomener, udbygger de ikke i mig

trangen til at arbejde med disse
variationer.
Hvad ligger der bag denne uopsættelige
trængsel til at prøve variationerne?
Selv den kendsgerning at "R+B"
kun komme til at se forskellig
ud, selv om denne forskellighed, teoretisk
set er betydningsløs, er fascinerende.
Den er døds alt udtrykt for en
funktionsgang, at tænke på det - dette at
mühtigheden for variation - forskellighed -
er til stede inden for dette begrænsede
område, selv om det så i sidste
ende kun er en demonstration af
denne mühtighed.
Hvilke betydninger er det forøvrigt
man efterlader?

~~Betydning til sig~~

Orelt Betydning - Komma. af
orellet betydning - hvilket til sig at
man tyder en mening i et sprog, at
sprog, men da jeg som tidligere
mænd ikke har noget jeg vil ud-
-trykke, ikke nogen meddelelse, er
der jo simpelthen ikke noget at
tyde. Jeg forsøger overhovedet at tyde

"R+B" for en hver betydning, en hver
funktion som tegn - symbol, perspektiv.
er fremstille - demonstrerer en realitet
der alene er forskellig fra andre reali-
iteter ved at forsøge at være en
kunstnerisk realitet, men der, som
Curl Andre har udtrykt, ikke ville
eksistere hvis det ikke fremstillede
det.
"A man climbs a mountain be-
-cause it is there: a man makes
a work of art because it is
not there" Curl Andre.

Måske er farven i sig selv for
etpressionistisk?
De elementære farver: RØD - GUL -
BLÅ - VIOLET - GRØN - ORANGE - er
i deres ydelse rækket af stor percep-
-tionsstyrke. Det er næsten uundgåel-
-igt at de dominerer en hver struk-
-tur, de fungerer bedst i fuldmålede
med rene geometriske strukturer.
Ved den voldsomme hel for disse
selvs elementære farver er ~~et~~ effekt-

- Lignende utpressinger, effektivt ligende
fordi de i sig selv ikke er utpression
for andre end sig selv.

En hver farve har en iboende irreali-
-tet som er en del af farvens væsen.
Der er på samme tid noget meget
nærværende ved farven & noget meget
fjærende afstrukt.

"The fact that color conveys strong
expressions is undisputed"

Arnheim.

"The effect of color is much too
direct and spontaneous to be only
the product of an interpretation
attached to it by learning"

- ilid -

"I have already ~~referred~~ referred to
the tendency of colors of long
wave lengths, such as red, to appear
closer to the observer whereas blue
surfaces seem to be further away"

- ilid -

"Goethe, for example, believed that
yellow and blue were the only
colors capable of complete purity,
whereas red always had an ad-

- mixture of yellow or blue."
- ilid -

Derfor - selv om strukturen: de to
kvadrater er nok så neutral er det
Rødt og Blåt som dominerer ~~seg~~
perceptionen som leverer for en tan-
-dens mod det atpressive.
Desuden er de to farver så "slappt"
sammen - at de trækker op - ~~hvor~~
i det de modarbejder hinanden. Dette
er måske også medvirkende til et
atpressivt indtryk.

Til side de voldsom af farven forlener
propositionen med noget irralt, nær-
-most atpressivt, hvorved strukturens
neutralitet i et vist omfang for-
-skrives.

Selv om elementerne er så enkle som
det næsten er mindst: de symmetriske
kvadrater, de rene elementer farver
opstår alligevel, fortrinsvis i de farverne
et irralt element - hvilket indlydende
bliver ikke neutralitet - mere en
vis pågående optisk uro.